

Kasa Rolniczego
Ubezpieczenia Społecznego

Nie daj się wkręcić – zasady ochrony zdrowia i życia w gospodarstwie rolnym

W 2016 roku do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zgłoszono 19 110 wypadków. Za wypadki przy pracy rolniczej w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników uznano 17 648 zdarzeń. Zmniejszenie się w okresie od 1993 roku do 2016 r. liczby zgłaszanych wypadków - z 66 tys. do 19 tys. świadczą o zmianach świadomości rolników i ich rosnącej odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne oraz bliskich. Jednakże zgodnie z komunikatem Biura Prewencji KRUS w I kwartale 2017 r. zgłoszono do Kasy 5 166 zdarzeń wypadkowych, o 507 (10,9%) więcej niż w analogicznym okresie 2016 roku. „Pochwycenie lub uderzenie przez ruchome części maszyn” – stanowi 11,8% wypadków. Wypadki śmiertelne stanowiły 0,37% wszystkich wypadków zakończonych wypłatą świadczeń. Najwięcej wypadków ze skutkiem śmiertelnym odnotowano w grupie „przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środek transportu w ruchu” – 6 poszkodowanych. Zachęcamy do lektury zasad bezpieczeństwa ustalonych przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przy użytkowaniu ciągników, maszyn i innych urządzeń oraz narzędzi rolniczych:

- Przy nabywaniu sprzętu rolniczego należy sprawdzić, czy posiada on znak i deklarację zgodności z obowiązującymi przepisami, a także czy została dołączona instrukcja obsługi napisana w języku polskim.
- Przed przystąpieniem do użytkowania ciągnika, urządzenia lub narzędzia, należy zapoznać się z zasadami bezpiecznej pracy określonymi w instrukcji obsługi.
- Ruchome części maszyn rolniczych i urządzeń, takie jak: koła pasowe, pasy, koła zębate i łańcuchowe, łańcuchy, wały, przekładnie, przeguby oraz końcówki wałów, a także aktywne części zespołów roboczych, powinny być zabudowane lub wyposażone w osłony lub inne urządzenia zabezpieczające.
- Niedopuszczalny jest demontaż osłon fabrycznych w maszynach i urządzeniach oraz praca z maszynami i urządzeniami bez osłon.
- Przed rozpoczęciem pracy ciągnika, maszyny rolniczej lub urządzenia należy sprawdzić prawidłowość działania poszczególnych mechanizmów oraz stan osłon zabezpieczających. Regulowanie i sprawdzanie poszczególnych mechanizmów oraz konserwacja ciągników i maszyn rolniczych mogą być wykonywane tylko w czasie postoju i przy unieruchomionym silniku oraz przy wyjętym ze stacyjki kluczyku i uruchomionym hamulcu postojowym, a jeżeli siłą pociągową sprzętu rolniczego są konie – dopiero po ich wyprzęgnięciu. Dopuszczalne jest regulowanie napędzanych hydraulicznie zespołów roboczych podczas ich pracy, jeżeli przewiduje to instrukcja obsługi maszyny.
- Niedopuszczalna jest praca przy obsłudze ciągników, maszyn i urządzeń osób będących w stanie nietrzeźwości, pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub innych środków o podobnym działaniu. Nie należy pracować przy obsłudze maszyn i urządzeń także w stanie niedostatecznej sprawności psychofizycznej.
- Niedopuszczalne jest przewożenie dzieci ciągnikami rolniczymi oraz obsługiwanie tych ciągników przez osoby niepełnoletnie.
- Przy agregowaniu ciągnika ze sprzętem współpracującym należy zachować ostrożność. Agregowanie i odczepianie maszyn od ciągnika wykonuje kierowca ciągnika. W przypadku zespołowego łączenia sprzętu specjalistycznego z ciągnikiem należy postępować według wskazań producenta, podanych w instrukcji obsługi. Niedopuszczalne

jest przebywanie między ciągnikiem a maszyną współpracującą oraz wchodzenie na dyszle, zaczepy, ramy i inne części ciągnika, przyczepy lub maszyny rolniczej w czasie ich pracy lub transportu.

- W kabinie ciągnika podczas prac polowych i leśnych może przebywać tylko kierowca. Podczas wykonywania prac transportowych dopuszcza się obecność drugiej osoby, jeśli ciągnik jest wyposażony w dodatkowe siedzisko, a dokument rejestracyjny przewiduje możliwość przewożenia drugiej osoby.
- Niedopuszczalne jest pozostawianie bez nadzoru uruchomionych ciągników, maszyn i innych urządzeń oraz narzędzi rolniczych. W przypadku konieczności opuszczenia tych urządzeń niezbędne jest wyłączenie jednostki napędowej i odpowiednie zabezpieczenie przed uruchomieniem.
- Podczas pracy rozsiewacza nawozów mineralnych lub rozrzutnika obornika w skrzyni ładunkowej oraz w odległości rozrzutu nawozów nie może przebywać żadna osoba.
- Usuwanie pozostałości obornika lub nawozów mineralnych, mycie, czynności obsługowe mogą być wykonywane jedynie przy wyłączonym napędzie rozrzutnika lub rozsiewacza i unieruchomionym silniku ciągnika.
- Podczas pracy kosiarki rotacyjnej niedopuszczalne jest przebywanie osób postronnych w odległości mniejszej niż 50 m.
- Ubiór obsługującego maszyny stacjonarne, agregaty ciągnikowe i maszyny samojezdne powinien być obcisły i zapewniający komfort termiczny.
- Podczas obsługi urządzeń z ruchomymi elementami roboczymi (tnącymi, gniotącymi, rozdrabniającymi) należy bezwzględnie unikać manipulowania rękami w ich pobliżu, a rozdrabniany materiał można popychać wyłącznie za pomocą drewnianych popychaczy i łopatek dostosowanych do tego celu.
- Sprzęt i elementy maszyn podniesione siłownikiem (np. przyrząd żniwny kombajnu zbożowego, uniesiona skrzynia przyczepy) należy zabezpieczyć przed samoczynnym opadaniem zagrażającym przygnieceniem osób naprawiających lub postronnych.
- Przy obsłudze maszyn i urządzeń do obróbki drewna i metali (pilarek, szlifierek itp.) wskazane jest używanie odpowiednich środków ochrony indywidualnej w postaci kasku, osłony twarzy, okularów, ochronników słuchu i tym podobnych. Odzież robocza powinna być obcisła, zapięta, bez zwisających części.

Opracowano w KRUS PT Wałbrzych wykorzystując materiały ze strony: www.krus.gov.pl